

2011-09-01

Till Saco

Remissvar: Tid för snabb, flexibel inläring (SOU 2011:19)

Sveriges Tandläkarförbund välkomnar möjligheten att ge synpunkter på utredningen om tidsbegränsad svenska för invandrare (sfi). Goda språkkunskaper är en nyckelfaktor till integration och att undervisningen i svenska för invandrare håller hög kvalitet och är effektivt organiserad är således viktigt både för den enskilde individen och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. För tandläkare, vars yrkesutövning förutsätter nödvändiga svenskkunskaper för att patientsäkerheten ska kunna garanteras, är språkundervisning central.¹

Sveriges Tandläkarförbunds synpunkter på utredningens förslag

För att arbeta inom svensk tandvård är kunskaper i svenska språket ett grundkrav och invandrade tandläkare är således en given målgrupp för sfi. Det finns ett flertal brister i hur svenska för invandrare är utformad idag som hindrar undervisningen från att fungera optimalt. Vi uppmuntrar därför att systemet nu ses över. Sveriges Tandläkarförbund vill framförallt framhålla bristen på flexibilitet i och den alltför begränsade möjligheten till individanpassad utbildning som de främsta problemen. Det är inte rimligt att människor med efterfrågad kompetens hindras från att arbeta p.g.a. att de inte ges möjlighet att lära sig svenska på ett så för individen ändamålsenligt sätt som möjligt. Tandläkarförbundet välkomnar därför ambitionen att effektivisera undervisningen i svenska för invandrare och vi är positiva till förslaget om att införa krav på att påbörja sfi inom ett år efter första folkbokföringsdagen.

Tidsgränser i sig skapar emellertid inte förutsättningar för människor att lära sig svenska. Sveriges Tandläkarförbund vill därför uppmana regeringen att ta fasta på utredningens beskrivning av tidsgränsen som en delreform i ett större reformpaket. För att undervisningen i svenska ska fungera så bra som möjligt för så många som möjligt krävs en mycket högre grad av individanpassning än vad som idag är möjligt. Befintligt system tar inte nog hänsyn till det faktum att kursdeltagarna inom sfi utgör en mycket heterogen grupp. Skillnader i utbildningsnivå, förutsättningar för inläring, kulturella referensramar etc. innebär att undervisningen näppeligen kan utformas likadant för alla deltagare. En person med en akademisk examen – som t.ex. tandläkarexamen – behöver en annan typ av undervisning än en person med kort eller ingen utbildning. Tandläkarförbundet tillstyrker därför utredningens förslag att öka individualiseringen av undervisningen (förslag 3.1). Vi vill dock betona vikten av att

¹ År 2009 var det 88 personer från EU respektive 37 tandläkare från tredjeländ som erhöll legitimation för att arbeta som tandläkare i Sverige.

Sveriges Tandläkarförbund

Skolverket ges i uppdrag att ta fram allmänna råd för hur den individuella studieplanen kan användas som verktyg för att individanpassa utbildningen (förslag 3.1.1) för att förslaget ska få någon reell effekt.

Det är vidare glädjande att man föreslår att införa möjlighet till uppehåll under studietiden samt ökad samverkan mellan länsstyrelserna (förslag 3.3.3.) eftersom detta torde bidra till att göra systemet mer flexibelt.

Slutligen vill vi från Sveriges Tandläkarförbund påtala vad vi ser som en stor brist i utredningen om förändrad sfi: nämligen avsaknaden av skarpa förslag om *yrkesanpassad* språkundervisning, s.k. sfx-kurser. Möjligheten att lära sig för sitt yrke korrekt och specialiserad svenska underlättar ytterligare för invandrare att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden dels genom att öka kontakterna med arbetslivet och dels genom att bidra till att höja deltagarnas motivation. Vi vill därför uppmana regeringen att överväga ökade satsningar på yrkesinriktad sfi.

Med vänliga hälsningar
SVERIGES TANDLÄKARFÖRBUND

Gunilla Klingberg
Ordförande